

stroje, se zdál velmi zašifrovaný a působil nezvykle, neboť ukazuje autora jako otrlého sadistu. Co vlastně symbolizuje onen hrůzný stroj? Nad tím si lámali své mozky vykladači literatury na celém světě a jejich názory byly dost protichůdné – zruďné plody strojové civilizace, akt vlastního psaní jako krvavá sebeoběť, oltář, kde je člověk obětován ve jménu zruďného zákona. Podle Ivana Klímy by to mohl být i velmi subjektivní Kafkův stav – strach z manželství. Čtenář bude otřesen v každém případě.

Velmi působivým textem je krátká povídka Stiga Dagermana *Usmrtit dítě*. Impulsem k jejímu napsání mohly být dvě věty: V ranních hodinách došlo v obci X k tragické nehodě. Pod kola osobního automobilu vběhl šestiletý chlapec a byl na místě usmrcen. Tato bohužel nepříliš výjimečná událost je sugestivně zpracována. V autě sedí šťastný muž, dívá se na šťastnou dívku a netuší, že za pár hodin usmrtí dítě. Ve vesnici zase matka pohladí chlapečka a slibuje mu u snídaně krásný nedělní výlet. Neví, že ... Tímto způsobem je děj veden až do té tragické chvíle. Přiznám se, že na tuto povídku si vždy vzpomenu při každém projíždění vesnice a jedu pomaleji, než musím. Ten výchovný efekt není zanedbatelný...

Ve výčtu nemůže chybět některá z povídek Jacka Londona. Mohla by to být *Láska k životu*, *Tisíc tuctů*. Život je v nich drsný, obstat v něm se daří málokomu. Rád jsem četl povídku *Rozdělat oheň*, i když končí tragicky.

O síle literatury vypráví jedna z bosáckých povídek Maxima Gorkého – *Konvalov*. Pro tohoto ngramotného tuláka je setkání s literaturou něčím vzrušujícím, něčím, co se podobá zázraku.

Je zajímavé, kolik pozoruhodných povídek najdeme v ruské literatuře, třeba u Turgeněva nebo Čechova. Ale ani naše literatura není na ně chudá – máme přece Nerudu, Haška, Čapka, Kunderu, Klímu.

A jako potulný předčítač bych do uzlíku přiložil Čapkovu povídku *Básník*, Nerudovu *O letošních dušičkách* a *Falešný autostop* od Kundery. Tato v pořadí desátá povídka je neobyčejně působivá. Autor v ní předvádí situaci, ve které mají nevhodně volená slova velkou ničivou sílu. Zdánlivě nevinná konverzace mezi dívkou a mladým mužem způsobí konec milostného vztahu.

Škoda, že John Reed nepsal o jedenácti dnech, které otrásl světem. Jako jedenáctou povídku bych uvedl tu od Ivana Klímy – *Jak jsem prodával ryby*. Tento hravý text má v sobě – použiji jedno časté klišé – silný náboj. S humorem ukazuje jeden z pokřivených způsobů české podnikavosti, podle mého názoru dosti typický.

Tak toto je můj malý arzenál řízených střel či spíše šípů, které bych použil proti nečtenářům, abych otrásl jejich světem. Je to část mého bohatství, které jsem tak rád shromažďoval. Myslím si, že se skládá ze samých drahokamů. Ale co když se zjistí, že pro okolí to jsou jen bezcenné kamínky – jako v Nerudově povídce *Hastrman*?

Ohlédnutí za 37. ročníkem Olympiády v českém jazyce

Petr Nejedlý – Kateřina Rysová

Looking Back on the 37th Year of the Olympics in the Czech Language

A report on the 37th year of the Olympics in the Czech Language where primary school pupils of grades 8 and 9 compete in Category I and secondary school students compete in Category II.

V uplynulém školním roce proběhl již 37. ročník Olympiády v českém jazyce. Olympiáda probíhala tradičně ve dvou kategoriích (v I. kategorii soutěžili žáci 8. a 9. tříd ZŠ a odpovídajících ročníků víceletých gymnázií, ve II. kategorii studenti SŠ). Soutěž měla – stejně jako jindy – čtyři kola – školní, okresní, krajské a národní. V prvních třech kolech řešili žáci a studenti vždy jazykové úkoly a poté psali slohovou práci na zadané téma.¹

Školní kola mívají (kromě jiného) charakter motivační. Cílem je ukázat zájemcům o češtinu z řad žáků a studentů její zajímavosti a rozmanitost. Soutěžící I. kategorie tak například měli za úkol vysvětlit podstatu vtipu o Spejblovi, který špatně pochopil prosbu paní Kateřiny (a přinesl jí dvanáct rohlíků): *Kupte mi pět rohlíků, a když budou mít vejce, přineste mi jich dvanáct*. V jiném úkolu se setkali třeba s vysvětlováním původu vybraných vlastních jmen – měli zakroužkovat správnou variantu vysvětlující, jak vznikl například název města *Mladá Boleslav*: a) město s výrazně nižším věkovým průměrem obyvatel, než má *Stará Boleslav*; b) město založené později než *Stará Boleslav* a pojmenované po knížeti *Boleslavovi*; c) město, ve kterém občané slavili bolesti získané v bojích zamlada.

Soutěžící II. kategorie měli v jazykových úkolech školního kola například doplnit písňový verš (Šlitr – Suchý, *Léta dozrávání*) podle nabídky tak, aby byl – bez ohledu na původní text – gramaticky správný: *Pár kapek utřejchu jsem požil / a zítra zas si pro změnu / v případě, že bych ještě ožil, / * * **. Správné přitom byly všechny nabízené varianty: a) *kuli hlavu proženu*; b) *hlavu kuli proženu*; c) *hlavou kuli proženu*. Ve všech třech případech měli poté soutěžící určit větné členy: a), b) *kuli* – *příslivečné určení prostředku, hlavu* – *předmět*; c) *kuli* – *předmět, hlavou* – *příslivečné určení místa*. Jiný úkol vycházel ze schopnosti přídavných jmen vyjadřovat různé významové vztahy; ty byly v zadání vymezeny a soutěžící k nim doplňovali podstatná jména tak, aby vznikla vhodná spojení: *vodní*: a) *obsažený nebo vznikající ve vodě* (→ *kámen*); b) *žijící, rostoucí ve vodě* (→ *rostlina*

¹ Zadání jazykových i slohových úkolů nižších kol soutěže a ukázky slohových prací žáků a studentů z finále olympiády jsou přístupné na webových stránkách <http://www.humanitnisouteze.cz/>.

/ živočich); c) obsahující vodu (→ nádrž); d) probíhající, konající se na/ve vodě (→ pól); d) poháněný vodou (→ mlýn). Poté měli sami s týmž přídavným jménem vyjádřit jiný vztah, než který byl uveden v zadání úkolu, popsat jej a najít vhodný příklad spojení s podstatným jménem (např. *sloužící k práci s vodou – vodní čerpadlo*).

V **okresním kole** hledali soutěžící I. kategorie v zadaném textu skryté mluvnické termíny – po obměně předpon či přípon u určitých podstatných jmen z textu dostali žáci slova jako *spona / přípona / předpona a doplněk: Březnová noc pak spustila na utichající město svou černou oponu; už po krátké chvíli ji však potrhala úplněk ...* V dalším úkolu měli najít (a užít ve větách) co nejvíce izolovaných slovních tvarů, ve kterých se v libovolném pořadí vysloví jedna souhláska [č], jedna souhláska [l] a dvě samohlásky [i] a žádné další hlásky (samohlásky mohly být krátké i dlouhé, žádné dva tvary se nesměly shodovat ve své psané podobě) – např. *Do omáčky přidej trochu chilli. / Vlasta a její dívky čily zradu. / Jedná se o substantivum čili podstatné jméno. / Sestra se už hodinu líčí v koupelně. / V obchodech se dá líčí koupit syrové i kompotované. / Čilí se, i když je to zbytečné. / Přemysl měl střevice z lýčí.*

Soutěžící II. kategorie v okresním kole olympiády mimo jiné odvozovali pomůcku pro správné skloňování zájmena *jež* (měli si všimnout podobnosti se skloňováním zájmena *ona*) nebo na základě zadaných příkladů užití měli vymezit významy slova *honitba* („revír, území, které spravuje myslivecký spolek“ / „území, na kterém jsou pořádány hony“) a poté toto slovo užít ve významu, který v zadaných větách nebyl („hon, lov“).

Nejlepší řešitelé okresních kol postupovali **do kol krajských**. V něm soutěžící I. kategorie například navrhovali opravy formulačních nedostatků (*Dlouhé minuty jsme se obdivovali pohledem na město.*) nebo se zamýšleli nad slovnědruhovou a větněčlenskou platností výrazu *to* v zadaných větách: *To ti tedy vážně neřeknu.* – zájmeno, předmět; *To se jí dost divím.* *To jsem blázen!* – částice, není větný člen; *To se vám tedy fakt povedlo.* *To je neuvěřitelné!* – zájmeno, podmět.

Většina úkolů krajského kola pro II. kategorii vycházela z úvodního textu, který byl založen na dvojznačnosti užitých vyjádření (*Recept na stará kolena / Nejdříve zaděláme na pořádný průšvih a necháme léta kynout. Mezitím vaříme z vody, dokud neprovaříme desítky miliard korun. Až začne všechno bublat, umyjeme si nad tím ruce a nameleme spoustu hovadin ...*). Žáci měli například vyhledat ustálené spojení biblického původu (*umýt si nad něčím ruce*) nebo k užitému spojení *meleme z posledního* vybrat vhodný ekvivalent z nabídky *jsem v troubě / na huntě / u konce s dechem / přišli jsme na buben / jde to s námi s kopce*.

Úkoly byly pro všechna kola voleny tak, aby byly pro soutěžící pokud možno zajímavé, aby pokrývaly všechny jazykové roviny a aby alespoň některé příklady v nich užití mohly sloužit jako vtipná pomůcka pro uvě-

domění si a následné zapamatování některých jazykových jevů a jejich funkcí v obecnější rovině.

Součástí všech nižších kol soutěže byla také slohová práce. Uvádíme zde souhrnný přehled témat, která byla soutěžícím zadána v letošním ročníku – I. kategorii: *Naštěstí jsem si to včas vyžehlil(a); Nikdy nemám nouzi o ... a Můj největší triumf*; II. kategorii: *Moderní Popelka; Je to přesně rok, co ... a Když jsem znovu uviděl to místo, ...* Zvládnutí slohových úkolů bylo velmi individuální, originálních a nápaditých prací se většinou v každém kole vyskytne jen několik. V nižších kolech soutěže se však bohužel ve slohových pracích obou kategorií objevuje poměrně velké množství prapropisných chyb.

Pro vítěze krajských kol vyvrcholil 37. ročník olympiády v rekreačním středisku poblíž Telče, kde ve dnech 23.–29. června 2011 proběhlo **finálové, národní kolo**.² Přes 60 účastníků se muselo vypořádat s pěticí úloh – dvěma jazykovými úkoly, dvěma slohovými pracemi a zhruba půldruha-minutovým polopřipraveným mluveným projevem.

Soutěžící I. kategorie se v prosloveh na téma *Až budu velký ...* konfrontovali se svým soudobým postavením nebo vedli paralely mezi životem rodičů a budoucím svým vlastním; vedle střizlivých představ o vlastní budoucnosti (*nevím, proč bych nemohla být zaměstnaná matka jako moje maminka*) vybavených propracovanou a utříděnou argumentací vynikla vystoupení (sebe)ironicky koncipovaná (*Nebudu se honit jako moji rodiče ... posadím se, oddám se snění, budu se těšit poklidnou atmosférou ... a pak se zvednu, vezmu hadr a půjdu vytrít podlahu v kině.*). Soutěžící vyšší kategorie představovali svůj (někdejší) oblíbený večerníček: jádrem vyprávění bylo zdůvodnění této volby. Obecně měla mluvená vystoupení velmi slušnou úroveň po stránce formální a technické (artikulační) a projevy v jádru nekultivované nebo obsahově či provedením nezvládnuté byly v naprosté menšině.

Úkoly jazykové se soustředily na zkoumání významové složky zadaných slov nebo morfémů. I. kategorie se zabývala po stránce významové a částečně syntaktické předložkou *skrz*, hojně užívanou – i nad rámec spisovnosti – v substandardních projevech; ta vyjadřuje objekt jako a) prostor, jímž prochází subjekt děje z jednoho konce na druhý: *jít skrz les*, frazém *koukat skrz prsty*; b) prostředníka děje: *zjistím to skrz švagra, má tam známé*; c) příčinu děje: *skrz tvoje vyvádění nám ujel autobus*; d) cíl děje: *musím ještě jít do školy skrz ten zápočet ...*; e) tvoří součást akuzativní předmětné vazby: *budeme s ním jednat skrz ten vodovod* apod.

II. kategorie podobně analyzovala výraz *jestli*, tedy 1. spojku uvozující

² Sponzorsky je podpořila řada nakladatelství (Academia, Nakladatelství Lidové noviny, vydavatelství Literární akademie Josefa Škvoreckého a Zahrada), která věnovala jako ceny hodnotné knihy ze své produkce.

vedlejší větu a) obsahovou – předmětnou nebo podmětnou (sdělení, které je obsahem děje v řídicí větě): *nevím, jestli jsi mi dobře rozuměl / není jisté, jestli vůbec přijede*; b) příslovečnou podmínkovou (sdělení, které je předpokladem uskutečnění děje věty řídicí): *jestli se vy dva nepřestanete hádat, tak budete bez večere*; 2. částici vyjadřující a) nejistotu o okolnostech děje předchozí věty: *Marek mi tu knihu tenhle týden určitě přinese, jestli zítra, jestli v pátek, ale rozhodně to bude do neděle*; b) možné vysvětlení skutečnosti, jež je obsahem předchozí věty (přísudkové sloveso je vždy v záporném tvaru): *Máňa mi přijde nějaká hubená, jestli ona zas nedrží nějakou dietu*; c) pochybnost o skutečnosti, jež je obsahem předchozí věty (přísudkové sloveso je obvykle v záporném tvaru): *jen jestli ty mě nevedíš za nos / jen jestli to je pravda*; někdy jako součást frazému ve formě propozice *jen jestli / kdovi jestli*; d) hodnotu uvedeného číselného údaje jako horní hranici: *ta knížka má jestli sedmdesát stránek, to přečteš za večer*; e) potvrzení, přitakání nebo pochybnost: *Fakt jsi je všechny porazil? – No jestli! atd.*

V obou případech dosáhli soutěžící velmi dobrých výsledků a osvědčili cit pro jazyk, zejména pro významovou variabilitu a textovou podmíněnost užití jazykových prostředků. Častou chybou naopak bylo interpretování smyslu celé výpovědi, nikoli zadaného slova (srov. odpovědi typu „*jestli neposlechněš, roztrhnu tě jako hada* – částice (!) *jestli* vyjadřuje výhrůžku“ apod.).

Druhý jazykový úkol pro I. kategorii vyžadoval přesné odlišování významu jednotlivých částí slova – soutěžící měli vymezit (nepřeneseně užitě, lexikalizované) slovo tvorné významy přípony *-k(a)* v apelativech: pojmenování vlastnosti (*šířka, výška*), děje (*projížďka, hádka, válka*), výsledku děje (*námítka, omítka*), pojmenování prostředku děje (*škrabka, přepravka*), pojmenování nositele vlastnosti (podle původuce – *foglarovka, mayovka*, podle vlastnosti – *lakýrka, červenka*, podle materiálu – *rákoska, lískovka*, podle účelu – *lékovka, peněženka*, podle místa výskytu – *borůvka*), pojmenování zdrobnělé (*ručka, tlapka*), pojmenování domácí (Hanka, Zorka; *Pilarka, Vlachovka*), pojmenování přechýlené (*kovářka, učitelka*) atd. V některých případech nejsou hranice jednotlivých skupin jednoznačné (*zářivka* – nositel vlastnosti i prostředek děje), záleželo tedy také na tom, jak autor vymezil význam. Přesto se žáci nelehkého a poměrně pracného úkolu zhostili se ctí.

Soutěžící II. kategorie hledali možné interpretace a typy syntaktického zapojení úryvku z Krylovy písně Zkouška dospělosti: *dospělí nedospělí*; slova však nesměla tvořit součást dvou různých vět (*přišli sami dospělí, nedospělí zůstali všichni doma*). Většinou postihli jak možnost dvojí interpretace jedné skladební dvojice („dospěle se chovající děti“; při inverzním slovosledu „dětincky se chovající dospělí“) v různém postavení (podmětu, v přístavkovém vztahu, samostatného větného členu), tak možnost souřadného postavení obou slov (shrnující vyjádření *dospělí, nedospělí* – zkrátka *tleskali všichni*; disjunktivní *dospělí, nedospělí* – *těžko říci, kdo byl více*

zklamán; frazeologické užití *dospělí nedospělí, prostě budete poslouchat*). Někteří účastníci připadli i na další možnosti (dějový význam adjektiva: *k hořkému poznání dospělí nedospělí zažívají pocit deziluze*; součást predikačního vztahu: *někdy jsou spíše dospělí nedospělí, zatímco jejich děti se chovají zrale*; oslovení: *dospělí, nedospělí si z vás berou příklad, chovejte se podle toho*).

Slohové úkoly byly většinou motivovány výletem účastníků. Soutěžící I. kategorie navštívili tři panská sídla, která jsou dnes ve výrazně rozdílném stavu: zámky Český Rudolec (ruinu, kterou postupně opravuje soukromá společnost) a Třešť (dnes tříhvězdičkový hotel a konferenční centrum Akademie věd) a zbytky hradu Rokštejn, který archeologové zakonzervovávají jako svědectví minulosti. S využitím získaných poznatků pak měli navrhnout způsob využití fiktivního památkově chráněného sídla, které se dostalo ve velmi špatném stavu do majetku jejich rodiny (společnosti, obce apod.). Škála navržených řešení byla velmi široká a pestrá – od muzea přes domov pro postižené až po sídlo banky. Na textech byla patrná inspirace podrobnými výklady jednak pracovníka akciové společnosti vlastníci zámek v Českém Rudolci, jednak ředitele třešťského akademického centra. Vzhledem k věcné náročnosti tématu (stavební hledisko, ekonomické ohledy) se část soutěžících uchýlila k více či méně zdařilé nadsázce (vybudování útočiště pro rozmazlené milionářské dítě, zřízení atrakce v podobě strašidelného hradu apod.).

Druhý úkol motivovaný prohlídkou třešťských betlémů umístěných v místním muzeu i v soukromých prostorách spočíval ve ztvárnění sporu postavicek z těchto jesličkových scén; kamenem úrazu se v některých pracích ukázala motivace pro vznik věrohodného sporu, popř. pro jeho neméně věrohodné vyústění (proto někteří autoři zvolili pojetí blízkící se až persifláži), jindy se naopak objevily vtipné a vypointované konflikty, např. nerozhodnutý spor dvou čapů o právo přinést do Betléma Ježíška.

Soutěžící II. kategorie si z návštěvy pelhřimovského muzea kuriozit a rozhledny na vrchu Křemešník přinesli jednak téma *Můj rekord*, jednak volnou inspiraci k fejetonu na téma *Daleká cesta (má)*. V řadě prací byl osobní rekord ztotožněn s jakoukoli výhrou (zlezení prvního skalního útvaru apod.). Naproti tomu fejetony přinesly asi nejlepší práce celého ročníku – pojetí cesty bylo velmi široké a v naprosté většině prací i vtipně zpracované – od ranní „cesty“ z postele na koberec (viz příloha) přes neuskutečněnou prázdninovou cestu k moři (*nakonec tedy do Chorvatska odjela maminka s bratrem ... a já jsem podnikla neméně dlouhou a zajímavou cestu s Annou Kareninou. Akorát že jsem se při tom vůbec neopálila. To víte – Rusko.*) až po celoživotní pouť věřícího k poznání Boha, která má po smrti nečekané vyústění (*V lotosovém květu sedí Buddha a říká mi: „Tak, a teď znova – tentokrát jako lasička.“*).

Letošní národní kolo neodhalilo žádné mimořádné češtinářské výkony, spíše potěšilo vysokým průměrem a vyrovnaností soutěžících.

Příloha: Ukázka práce jedné ze soutěžících

Daleká cesta

Za ranního kuropečení zadrnčí budík a lidé čile vyskočí z postelí. Upalují do školy či do práce a ještě u toho stihnou sníst vyváženou snídani plnou mšlí.

Moc radostné a hektické.

Já prostě takový případ nejsem. Vstávání z postele je pro mě dlouhodobou záležitostí. Nemyslíte, že všechno chce svůj čas?

Třeba včera: rozlepila jsem jedno očko a hledala sluneční paprsky. Je vůbec ráno? Bylo ošklivo. Málem jsem usoudila, že ještě vládne noc, a ukončila „vstávací proces“. Nicméně jsem vytrvala. Za neustálého vrtění jsem usoudila, že je čas poodhrnout peřinu a zkontrolovat teplotu. Byly dva stupně Celsia „pod normálem“. Dobře.

Kritický moment přichází až při rozlepení druhého oka. Fígl je v tom, že to první musí zůstat otevřené. Skoro vždy to spletu.

Počkajte, nesmějte se mi. To je vážná věc. Mnozí ani netuší, jak je před cestou z postele důležitý průzkum terénu.

Jednou se mi přihodilo, že jsem omylem obě nohy rychle spustila na zem. Byl tam hrnek s čajem od večera. Nemusím snad popisovat pocit studených nohou, které byly před chvílí v teple.

Je třeba být připraven na vše. Proto jsem včera poslala na výzvědy pouze pravou nohu. Velice pomalu jsem ji spouštěla dolů. Byl to asi kilometr velice příkrého sestupu.

Dole je nutno prozkoumat každý centimetr koberce. Dá to zabrat. Ale vyloučí to hrnky. I psy. Dokonce jsem zjistila, zda je koberec správně teplý a měkký, tudíž připravený k použití a postavení na něj. Byl!

O tom, jak složité to mají majitelé plovoucích podlah, jsem to ráno nepřemýšlela.

Sportem k jazykové invaliditě? Nad originálními publicistami internetového sportovního zpravodajství

Hana Kačerová

May Sports Cause Language Disability?

The study focuses on the language of sports websites, especially on their tendency to invent original phrases and collocations. This tendency is illustrated by a number of examples. The author objects to the immoderate use of language originality and shows that such a tendency makes the texts incomprehensible and

obscure. The author argues that traditional idioms need not be discarded. On the contrary, it is advisable to exploit existing collocations in order to deliver a clear message.

Je nutno uznat, že psát o sportovních utkáních a jejich výsledcích nově a nápaditě není při jejich četnosti úkol lehký. Sportovní redaktori si pomáhají výrazy z nejrůznějších oblastí. Standardní je využívání lexikálních prostředků souvisejících s bojem, válkou, soubojem, fyzickým napadením (*bolestivý políček jim dvěma góly v prvním poločase zasadil výborně hrající Sionko; Čechům vyšel začátek, soupeře přikovali před branku a v 15. minutě dal krásný gól Jankulovski; i Kovář ale kapituloval*). Redaktori také čerpají z lexika kuchařských (a jiných) návodů (*... a drobný Matthew Halischuk propasíroval puk mezi tyč a Neuwirthovy betony*), jindy využijí metafory odkazující k oblasti magie (*Druhý jmenovaný z mezikruží odčaroval kouzla českého brankáře – 0:1*). Mezi frekventované sportovní publicistmy patří *gólový účet, brankářova svatyně, být v trháku, ligová ruleta* aj.

Výrazná snaha o aktualizaci jazykových prostředků jde často tak daleko, že se vytrácí smysl sdělení. Vrstvení různých spojení se vzdaluje přirozenosti naší mateřštiny do té míry, že si čtenář klade otázku, zda se autor neučil česky za pomoci automatického překladače.

Oříšky a jejich problémy

Charakteristickým rysem „sportovštiny“ je koncentrace různých ustálených spojení, např. *Ale jeden z tíživých problémů jarolímovských oříšků teď zase vyplul na světlo*. Samotné spojení „na světlo vyplul problém“ je patrně pro sportovní redaktory příliš obyčejné a nenápadité – a originalita je základním jazykovým principem, na němž je sportovština vystavěna. Na světlo tedy vyplouvá *jeden z tíživých problémů jarolímovských oříšků*. Jarolímovské oříšky přitom nejsou žádná pochutina, ale nesnáze fotbalového klubu Slavia, jež byly připisovány trenéru Karlu Jarolímovi, jeho stylu vedení týmu, jeho podílu na četných prohrách „sešivaných“. Příkladem kontaminace frazémů je věta, kterou autor popsal atmosféru v Edenu, když fanoušci Slavie vzdávali minutou ticha hold zesnulému Františku Veselému: *Husí kůže mrazivě běhala po těle při pohledu na prezentaci širšího červenobílého respektu*. Po těle, či konkrétněji po zádech, může běhat mráz, ale těžko může po těle běhat husí kůže – natož mrazivě. Zato člověk může mrazit. Neobratnost ještě násobí spojení *prezentace širšího červenobílého respektu*, kde je nevhodně zapojeno slovo „širší“, jež má omezenou kolokabilitu (širší svět, kraj apod.). Slova *prezentovat* a *prezentace* přitom patří ve sportovních redakcích k oblíbeným: *Vždyť pragmatické zamýšlení nad křídelní hrou okamžitě prezentuje skutečnost, že český fotbal žádná ostrá křídla nemá*. Navíc, jsou *ostrá křídla* to, co našemu fotbalu chybí? Neměl autor spíše na mysli, že fotbal nemá křídla? Či snad ostré lokty?